

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Dyrektora Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi¹⁾
za rok 2015
(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że ~~w kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/w~~ kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych⁴⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: .....

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Łódź, 10.02.2016 r.
(miejsce, data)

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

W 2015 r. został przeprowadzony w CEM audyt wewnętrzny w obszarze ochrony zasobów jednostki. Przedmiotem zadania był przegląd i ocena instrukcji i procedur wewnętrznych CEM oraz zakresu ich stosowania w ramach ochrony zasobów jednostki, w szczególności przed zagrożeniami fizycznymi i informatycznymi. W sprawozdaniu z dnia 24.08.2015 r. zostały zawarte zalecenia w zakresie poprawy efektywności i skuteczności funkcjonowania CEM w tej sferze. Audytor rekomendował m.in. opracowanie i wdrożenie planu ewakuacji jednostki oraz instrukcji ochrony p.poż, a także aktualizację instrukcji w sprawie zasad postępowania w przypadku ataku terrorystycznego w CEM. W wykonaniu tych zaleceń Dyrektor CEM wydał zarządzenie Nr 11/2015 z dnia 14.10.2015 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji postępowania w przypadku ataku terrorystycznego w Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi oraz zasad ewakuacji w stanach nagłych. Opisano w niej w szczególności zasady postępowania w przypadku otrzymania niebezpiecznych przesyłek, znalezienia ładunku wybuchowego lub uzyskania informacji o podłożeniu takiego ładunku na terenie CEM. Ponadto określono procedury ewakuacyjne oraz zadania, kompetencje i odpowiedzialność poszczególnych pracowników CEM w razie potrzeby takiej ewakuacji. Zarządzenie to zastąpiło zarządzenie z Nr 2/2004 Dyrektora CEM z dnia 25 czerwca 2004r. CEM zamówiło także instrukcję ochrony przeciwpożarowej, która została opracowana przez uprawnioną osobę.

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej za 2014 r. wskazano, iż w związku z planowanymi zmianami dotyczącymi organizacji i przeprowadzania egzaminów medycznych, wynikającymi z nowelizacji ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia, wystąpi potrzeba modyfikacji aktów wykonawczych, w tym regulaminów przeprowadzania egzaminów, wydawanych przez Dyrektora CEM. Do nowelizacji tej doszło w dniu 9 października 2015 r. w drodze ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1991). Unormowania te nie weszły jednak jeszcze w życie i będą wymagać wydania aktów wykonawczych. CEM wstrzymało zatem prace nad przygotowaniem aktów wewnętrznych, uzupełniających przepisy powszechnie obowiązujące. Zakres regulacji CEM będzie bowiem uzależnionych od treści tych aktów.

W planie przewidzianym na rok 2015 r. znalazła się również rewizja regulacji dotyczącej Archiwum Zakładowego, a w szczególności postanowień zawartych w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt. Zmiany te będą podyktowane z jednej strony nowymi rodzajami dokumentów, wytwarzanymi przez CEM (wynikającymi z ww. nowelizacji), z drugiej zaś likwidacją pewnych typów dokumentacji (w związku z przekazaniem zadań do innych jednostek albo zastąpieniem dokumentów papierowych elektronicznymi). Ich wprowadzenie jest jednak uwarunkowane wspomnianą nowelizacją. Biorąc pod uwagę, że prace nad nią jeszcze trwają, Dyrektor CEM wstrzymał dokonanie modyfikacji ww. przepisów archiwizacyjnych.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W 2016 r. najprawdopodobniej wejdą w życie przepisy istotnie modyfikujące zasady przystępowania i składania egzaminów medycznych, organizowanych przez CEM (będące następstwem nowelizacji ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia). Wprowadzają one m.in. większe wykorzystanie technik informatycznych, stosowanych podczas dokonywania różnych czynności urzędowych. Ponadto zmieniają zakres obowiązków i praw komisji egzaminacyjnych. Mając na względzie, że zagadnienia te są uszczegóławiane w aktach wewnątrzorganizacyjnych, konieczne będzie opracowanie w CEM nowych regulacji w tym obszarze. W szczególności będzie to dotyczyć regulaminów przeprowadzania poszczególnych typów egzaminów oraz modernizacji przepisów normujących zasady funkcjonowania komisji egzaminacyjnych. Akty te zostaną wydane na

podstawie nowych delegacji ustawowych, wprowadzonych w drodze wspomnianej nowelizacji do poszczególnych ustaw.

Zmiany w zakresie działań CEM, wynikające z podanej noweli, wpłyną także na zakres dokumentacji, sporządzanej i archiwizowanej w CEM. Wymusi to konieczność odpowiedniej modyfikacji przepisów archiwizacyjnych, obowiązujących w CEM, a zwłaszcza Jednolitego Rzeczkowego Wykazu Akt.

W 2016 r. planuje się dalsze wykonywanie zaleceń przekazanych przez audytora wewnętrznego, a w szczególności opracowanie i wdrożenie przepisów określających zasady dostępu do pomieszczeń i przydziału kluczy do nich oraz opisanie procedur awaryjnych, stosowanych na wypadek uszkodzenia albo zniszczenia wyposażenia informatycznego CEM. Procedury te będą ukierunkowane na zabezpieczenie zasobów danych, gromadzonych w CEM. Będzie to wymagało rewizji istniejących w CEM przepisów, a zwłaszcza w przedmiocie zarządzania systemem informatycznym.

Ponadto w CEM będą podejmowane bieżące działania w reakcji na ujawnione zagrożenia oraz adekwatne do zmian w przepisach powszechnych, definiujących podstawy funkcjonowania CEM.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III⁽¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

W 2012 r. zostały wydane w CEM zarządzenia dotyczące zasad udzielania zamówień publicznych tj. zarządzenie Nr 2/2012 Dyrektora CEM z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielenia zamówień publicznych w CEM oraz zarządzenie Nr 3/2012 Dyrektora CEM z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie stałej komisji do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Mimo że uporządkowały one zasady składania zamówień publicznych w CEM oraz ujednoliciły stosowane w tym zakresie dokumenty, niektóre z przyjętych w nich rozwiązań wymagały udoskonalenia z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania CEM. W szczególności modyfikacje musiały dotyczyć zamówień w zakresie usług hotelowych oraz pozyskiwania i recenzowania zadań egzaminacyjnych, a także wyłaniania członków Zespołów Egzaminacyjnych, przeprowadzających poszczególne egzaminy. W planie na 2015 r. uwzględniono więc wydanie nowych aktów w tym obszarze. Z dniem 1.07.2015 r. weszły w życie dwa zarządzenia Dyrektora CEM tj. zarządzenie nr 7/2015 w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi oraz zarządzenie Nr 8/2015 w sprawie określenia organizacji, sposobu powoływania składu, trybu pracy oraz zakresu obowiązków członków Komisji Przetargowej w Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi. W regulaminie wprowadzono trzy progi kwotowe, warunkujące odpowiednie procedury wewnętrzne, stosowane w przypadku zamówień publicznych tj. do 5000 zł, powyżej 5000 zł do 20000 zł oraz powyżej 20000 zł do 30000 euro (netto). Natomiast w zarządzeniu dotyczącym komisji przetargowej dookreślono obowiązki jej członków oraz sprecyzowano tryb powoływania komisji. Zarządzenie w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w CEM zostało znowelizowane zarządzeniem nr 10/2015 Dyrektora CEM z dnia 8.10.2015 r. W drodze tej noweli została uzupełniona lista wyłączeń usług i towarów, do których nie stosuje się ww. regulaminu. Wprowadzono także możliwość zwracania się przez zamawiającego – CEM do potencjalnych oferentów o składanie wyjaśnień lub uzupełnień przedstawionej oferty.

Na 2015 r. zaplanowano także wydanie przepisów wewnątrzorganizacyjnych określających procedury stosowane przy poborze, zwrocie i przenoszeniu opłat egzaminacyjnych. CEM z mocy przepisów określających zasady przystępowania do egzaminów medycznych, jest zobowiązane do pobierania takich opłat, stanowiących dochód budżetu państwa. Unormowania te nie są jednak spójne i nie opisują postępowania w takich sprawach. Konieczne stało się zatem wprowadzenie wewnętrznych regulacji, ujednolicających procedury w CEM. W tym celu zostało wydane zarządzenie Nr 3/2015 Dyrektora CEM z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie poboru, zwrotu i przenoszenia opłat egzaminacyjnych. Wyszczególniano w nim podstawy prawne poboru opłat (zarówno przepisy szczególne, dotyczące egzaminów medycznych, jak i ogólne, odnoszące się do należności budżetowych). Opisano także czynności pracowników CEM w takich sprawach oraz zdefiniowano

obowiązki poszczególnych sekcji CEM. W celu ujednoczenia dokumentacji wykorzystywanej w przypadku zwrotu opłaty egzaminacyjnej, wprowadzono formularz wniosku, który został zamieszczony na stronie internetowej CEM. Jego wykorzystanie nie tylko ułatwia petentom skierowanie takiego podania, ale również pozwala na zgromadzenie przez CEM danych niezbędnych do procedowania w takich sprawach.

Podjęte działania prawodawcze oraz faktyczne wpłynęły na ujednoczenie procedur w CEM, zwiększenie stopnia nadzoru, a tym samym na pełniejszą realizację celów kontroli zarządczej.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

W 2015 r. CEM brało udział w programie przeciwdziałania korupcji. Rozpoznając zagrożenia korupcyjne w CEM, Dyrektor CEM zorganizował szkolenie dla pracowników CEM, przeprowadzone przez funkcjonariusza CBA oraz wydał zarządzenie Nr 6/2015 z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji postępowania w sytuacjach korupcyjnych, postępowania z prezentami otrzymywanymi przez pracowników Centrum Egzaminów Medycznych oraz uczestniczenia przez nich w seminariach i konferencjach organizowanych przez podmioty prywatne. Treść tego zarządzenia została opracowana w oparciu o informacje uzyskane podczas wspomnianego szkolenia. W zarządzeniu zdefiniowano pojęcie łapownictwa biernego oraz szczegółowo opisano postępowanie pracowników CEM na wypadek otrzymania propozycji korupcyjnej. Regulacja ta ma przyczynić się do sprawnego reagowania pracowników CEM na takie propozycje, a tym samym doprowadzić do zapobiegania im i ścigania osób, które by je składały.

W celu ujednoczenia zasad angażowania osób do obsługi administracyjno-technicznej egzaminów organizowanych przez CEM, Dyrektor CEM wydał zarządzenie Nr 2/2015 z dnia 23 stycznia 2015 r. w sprawie zasad wykonywania przez osoby współpracujące czynności administracyjno-technicznych podczas egzaminów testowych organizowanych przez Centrum Egzaminów Medycznych. Jednoznacznie określono w nim, że osoby takie nie wchodzi w skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej. Ustalono także stawki wynagrodzenia za wykonywanie ww. czynności. W załącznikach do zarządzenia został zamieszczony wzór umowy zawieranej z takimi osobami oraz innych dokumentów stosowanych w tych sytuacjach.

Podniesieniu efektywności kontroli zarządczej służyło także zarządzenie nr 9/2015 Dyrektora CEM z dnia 22.09.2015 r. w sprawie wprowadzenia programu zapewnienia i poprawy jakości audytu wewnętrznego, arkusza samooceny audytu wewnętrznego oraz ankiety oceny jakości prac audytu wewnętrznego w trakcie realizacji zadania audytowego w Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi. W załącznikach do tego zarządzenia zostały zamieszczone wzory ww. dokumentów, a w szczególności opisano program zapewnienia i poprawy jakości audytu wewnętrznego. W programie tym określono, iż audytor wewnętrzny dokonuje corocznie podsumowania funkcjonowania audytu wewnętrznego w CEM, a efekty ustaleń w tym obszarze są następnie ujmowane w arkuszu samooceny. Przedmiotem oceny jakości zadania audytowego jest w szczególności zgodność realizacji zadania z założonym harmonogramem, przyczyny i skutki ewentualnych problemów i niedociągnięć. Ponadto wprowadzono zasadę, że co najmniej raz na 5 lat będzie przeprowadzana cykliczna ocena zewnętrzna. Zadanie to ma wykonywać podmiot niezależny, spoza CEM.

Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 4, § 6 oraz § 13 pkt 6 Modelu zarządzania ryzykiem w Centrum Egzaminów Medycznych, stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 5/2014 Dyrektora Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Kontroli Zarządczej oraz Modelu zarządzania ryzykiem w Centrum Egzaminów Medycznych, został opracowany i przedstawiony Dyrektorowi CEM raport na temat oceny ryzyka za II półrocze 2014 r. Łącznie zidentyfikowano 12 ryzyk, co stanowi spadek w porównaniu do poprzedniego okresu analitycznego (w którym wykazano 19 ryzyk). Większość z nich dotyczyła czynności poprzedzających przeprowadzanie egzaminów medycznych (np. trudności z dostarczaniem korespondencji, przygotowaniem i drukowaniem książeczek testowych – ryzyko w tym obszarze było związane z zagrożeniem awarią urządzeń poligraficznych, posiadanych przez CEM). Ponadto ujawniono zagrożenia dotyczące prawidłowego działania sprzętu komputerowego, znajdującego się w pomieszczeniu serwerowni. Rekomendowano więc pilne podjęcie działań zapobiegawczych albo niwelujących te ryzyka. W celu realizacji tych rekomendacji został zakupiony nowy sprzęt

poligraficzny oraz wyposażono pomieszczenie serwerowni w dodatkowe urządzenia chłodzące, co ma zapobiec awarii pracującego w tym pomieszczeniu sprzętu komputerowego. Ponadto zwiększono liczbę autorów pytań egzaminacyjnych. Posunięcie takie pozwoli na zwiększenie puli tych pytań i tym samym wpłynie na podwyższenie jakości testów egzaminacyjnych.

Wszystkie wskazane działania prawotwórcze oraz faktyczne przyczyniły się do zwiększenia efektywności postępowań przeprowadzanych w CEM, ich ujednolicenia oraz transparentności. Były zatem ukierunkowane na realizację celów kontroli zarządczej.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.